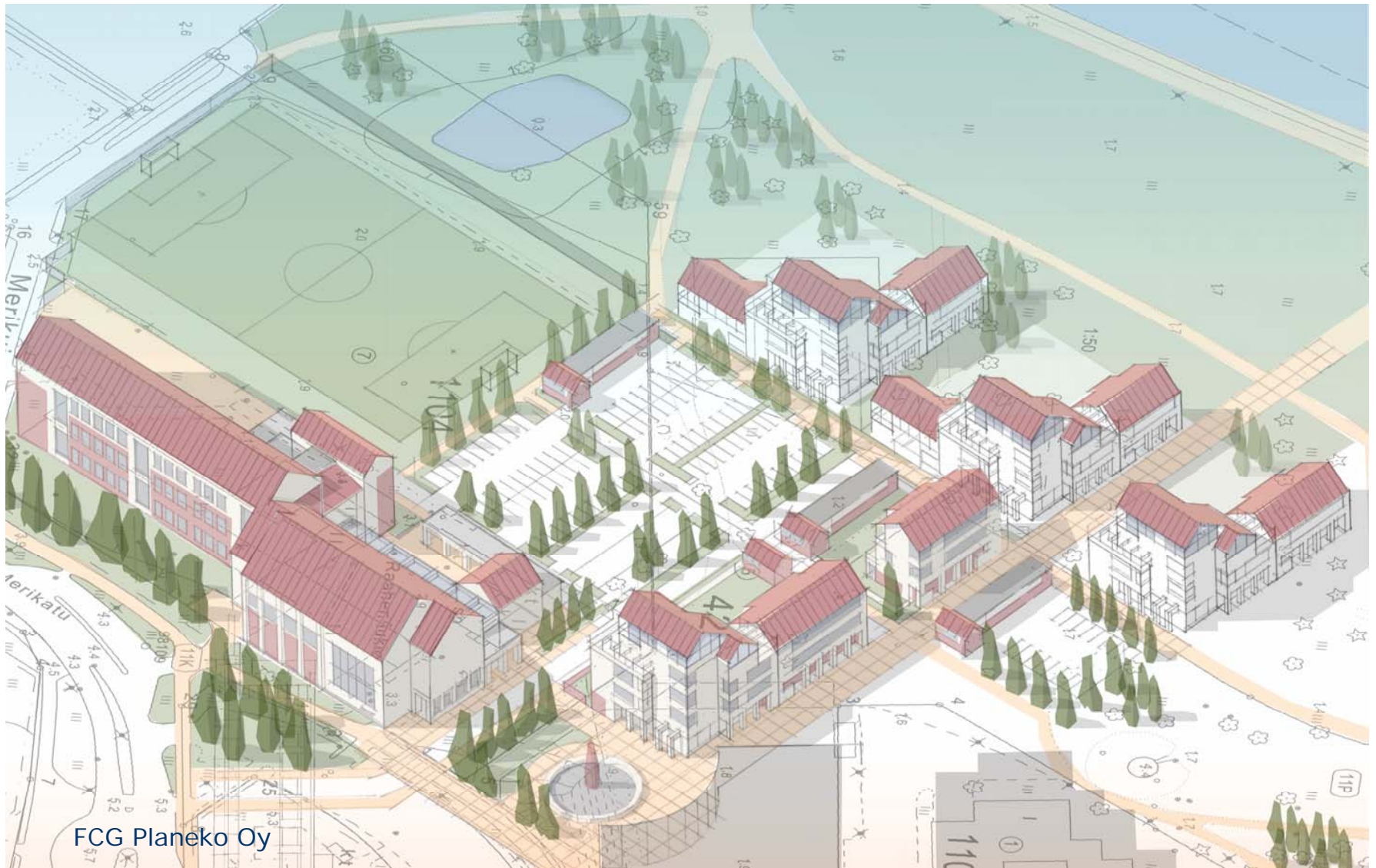

RAAHEN KAUPUNKI

Kaupunginrannan kerrostaloalueen rakennustapaohjeisto 30.9.2008

1. YLEISTÄ

Tämä ohjeisto on laadittu Kaupunginrannan uuden kerrostaloalueen kauneuden ja viihtyisyyden perustaksi. Ohjeisto perustuu kaupunginvaltuuston 14.5.2008 hyväksymään asemakaavaan ja kaavan laadintavaiheessa saatuun palautteeseen. Ohjeisto välittää tietoa kaupungin viranomaisten, alueen suunnittelijoiden ja toteuttajien kesken.

Ohjeiston hyväksyy tekninen lautakunta. Siten ohjeisto sitoo sekä viranomaisia että rakentajia.

Kaupungin tavoitteena on lisätä keskusta-asumista merelliseen maisemaan. Kaupunginranta jatkaa keskustan kaupunkimaisia katuja, aukioita ja pihvoja.

Asemakaava perustuu kaupunkiarkkitehtoniseen kieleen joka edellyttää, että talojen ja ympäristön suunnittelu noudattaa asemakaavan perusajatusta. Toteutusta ohjataan niin, että paikan arkkitehtoninen ilme ja rakentamisen korkea laatutaso saavutetaan.

Talojen luonteella on yhtymäkohtia paikan historialliseen luonteeseen. Perinteeseen pohjautuva monimuotoinen arkkitehtuuri korostaa Kaupunginrannan merkitystä korkeatasoisena aluekokonaisuutena, jossa asukkaat viihtyvät ja kokevat sen kotipaikakseen.

Ohjeiston sitovin osa koskee rakennusten julkisivuvärejä ja -materiaaleja sekä kattomuotoja.

Rakennusten perustamisolosuhteet on selvitettävä toteutus suunnittelun yhteydessä. Maaperän routiminen täytyy ottaa huomioon erityisesti kylmiä rakenteita perustettaessa.

SISÄLLYSLUETTELO

1.	YLEISTÄ	2
2.	ARKKITEHTUURI	3
3.	KASVILLISUUS	8
4.	VALAISTUS	10
5.	YLEISET ALUEET	11

2. ARKKITEHTUURI

Uudisrakentamisen arkkitehtuuri liittyy erityisesti lukion tontin rakennuskantaan, joka edustaa näyttävästi 1950-luvun hyvää rakentamista. Se on positiivinen lisä kaupunkikuvassa ja luo ajallista syvyyttä miljööseen. Uusi suunnittelu hakee materiaali- ja muotoaiheita koulutontin rakennuksista sovit- taen ne tämän päivän arkkitehtuuriin. Siten luodaan arvo- kasta ympäristöä, mikä on omaleimainen kokonaisuus ja kiinnittyy ympäristönsä osaksi. Siten rakennukset ja raken- nelmat tulee julkisivujen ja katon suhteen rakentaa yhtenäis- tä ja ajatonta rakennustapaa noudattaen.

Rakentamisen arkkitehtuurissa yhtenäisyys ja hallittu ilmeik- kyys ovat keinoja, joita molempia tulee käyttää hyvän ympä- ristön luomisessa.

Rakennusrungon syvyys on rakennusaloilla osoitettu kohtuul- lisenä, jotta asunnoista saadaan valoisia.

Rakennusrungon syvyyttä häivytetään lisäksi jakamalla pää- ty pienempiin osiin.

RAAHEN KAUPUNKI

Kulmahuoneissa ikkunoita osoitetaan kahteen ilman- suuntaan, jotta valo huoneeseen lankeaa pehmeänä ja eri vuorokauden ajat sävyttävät tilat vaihtelevasti. Näkymät ympäristöön hyödynnetään hyvin ja ikkunalliset julkisivut luovat elävää kaupunkikuvaa.

Kattomuodot ja materiaalit

Asuinkerrostalokortteleissa kattomuotona on lukion raken- nusten arkkitehtuuriin liittyvä harjakatto. Suomalainen har- jakatto on vuosisatojen ajan toiminut sekä visuaalisesti että teknisesti moitteettomasti. Lisäksi harjakatto sisältää ihmis- ten ajatuksissa viihtyisyyttä lisääviä arvoja kuten suojan, py- syvyyden ja tasapainon tunteet. Tähän yhdistettynä moderni arkkitehtuuri toteuttaa ajatonta tyyliä, joka toimii parhaiten ilmastossamme.

Kattojen värin tulee olla poltetun tiilen punainen tai punarus- kea ja materiaalin asuinrakennuksissa betonikattotiili tai tiili. Piharakennuksissa voidaan käyttää pystysaumattua peltiä.

Hissikonehuoneet on muodoin ja materiaalein sovitettava osaksi rakennuksen kokonaishahmoa ja julkisivua. Katolle si- joitettavat tekniset tilat ja laitteet tulee ryhmitellä siten, että katoista tulee yleisilmeeltään rauhallisia. Katolle tulevat pii- put ja kattovarusteiden liittymärakenteet tai juuripellitykset tulee olla katon väriset.

Rakennuksen päärungossa käytettävä kattokaltevuus on noin 1:2. Muuta kaltevuutta voidaan käyttää rakennuksen si- vuosissa.

Rakennuksissa tulee olla tyyliin sopivat, pitkillä sivuilla vähin- tään 0,6 metriä ulkonevat räystäät, joita kannattavien katto- tuolien päät on jätetty näkyviin. Päätyräystäät ovat lyhyem- mät. Räystääiden ja katosten tulee olla yhteneviä ja siroja.

Kortteli 1101 Rantakadun varren osalta liittyy liikekeskustan arkkitehtuuriin ja siinä käytetään tasakattomaista kattomu- otoa.

Maantasokerros

Asuinrakennuksilla on palvelu-, myymälä-, työ- ja aputilojen muodostama jalusta. Maantasokerrokseen pihan puolelle tulisi sijoittaa mahdollisimman paljon asuntoja. Myös maantasokerrokseen sijoitettavissa yhteistiloissa (pyörävarastot jne.) tulisi olla kunnolliset ikkunat, jotta katutiljööstä muodostuisi elävä ja kiinnostava. Yhteistilojen valolähteen valinta on varsin tärkeää, koska myös maantasokerroksen sisätilojen valot vaikuttavat katu ympäristön viihtyvyyteen.

Pohjakerroksen julkisivua korostetaan muista kerroksista poikkeavalla materiaalivalinnalla tai pinnan erilaisella käsittelyllä (luonnonkivi, kiiltävä, hiottu, uritettu tms. betoni). Maantasokerroksen julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa.

Liittyminen maanpintaan tulisi tehdä niin, että kasvillisuutta voidaan sijoittaa talon reunustalle. Kasvilajin valinnassa on kuitenkin otettava huomioon se, etteivät kasvien juuret pääse rikkomaan salaojaputkistoja tai routalevyjä.

Maantasokerroksen asuntoihin tulee yleensä liittyä oma selvästi rajattu etupiha.

Laivurinväylän varressa kadun eteläsivulla rakennusten sisäänkäyntikatokset tehdään arkadikäytävinä. Arkadit jatkuvat kadun varren pohjakerroksissa vastaavan ilmeen antavina julkisivupilasterien rivistönä.

Jätehuoneiden sijoittelussa ja mitoituksessa tulee huomioida Raahen kaupungin jätehuoltomääräykset.

Väestönsuoja voidaan toteuttaa yhtiökohtaisena tai useamman yhtiön yhteisenä, kun siitä sopimuksin sovitaan. Se toimii rauhan aikana varastona, askartelupajana jne.

Ylin kerros

Ylin kerros poikkeaa muista kerroksista lasisempänä ja sävyllään tummempana. Näin rakennukset saavat erottuvan katokerroksen, joka vastaa perinnearkkitehtuurin ullakkokerrosta.

Terassit

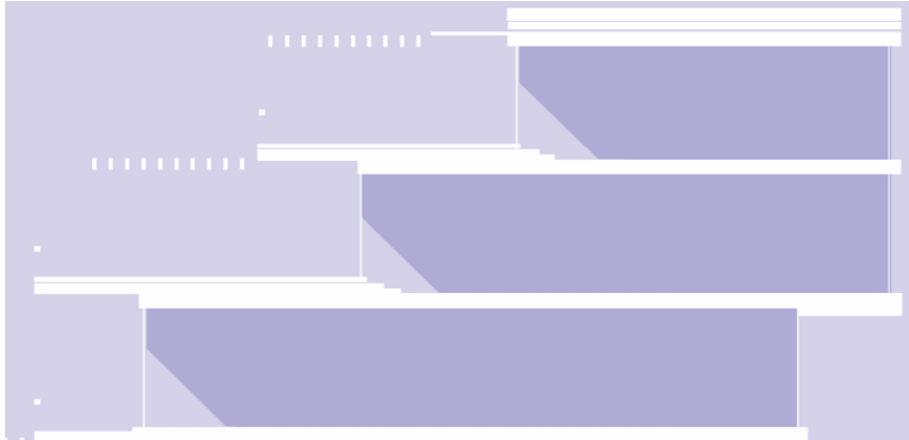
Asuin kerrostalot (AK-11, AL-11) ovat merimaisemaan avautuvia *terassitaloja*, joiden kerrosluvut vaihtelevat 2-6 kerroksen välillä. Terassitalojen asunnoilla on laajat näkymät ympäristöön sillä Kaupunginrannan puistojen avoin merellinen luonne säilyy.

RAAHEN KAUPUNKI

FCG Planeko Oy

Rakennukset terassoituvat korkeussuunnassa ja polveilevat vaakasuunnassa. Näin terassit, parvekkeet ja asuinhuoneet avautuvat mahdollisimman laajasti maisemaan ja lämpimään ilmansuuntaan.

Terassin korkeustaso on yleensä huoneiden lattiaa ylempänä rakennekerrosten vuoksi. Tämä saattaa aiheuttaa huonetilassa "kuopassa" asumisen tunteen. Haitan vähentämiseksi terassin voi liittää esim. saunan pukuhuoneeseen tai kirjastoon ja laajentaa terassin korkeustasoa huoneiden puolelle, jolloin tasoerosta tulee sisätiloja elävöittävä aihe. Terassia kalusteineen ja istutuksineen ei ole hyvä sijoittaa olohuoneen maisemaikkunoiden eteen. Tällainen asuinhuoneiden järjestyminen on luontevaa erityisesti rakennusmassan polveillessa vaakasuunnassa.

Jokaisen kerroksen ei tarvitse terassoitua. Erityisesti pienten asuntojen kohdalla terassien luonteva toteuttaminen on vaikeaa ja näissä täytyy tyytyä parvekkeisiin.

Terassit sisältävät oleskelutilan lisäksi istutusaltaita, jossa kasvatetaan mm. pensaita. Kasvillisuus istutetaan korotettuihin altaisiin, mikäli muuten ei saada

riittävää multatilaa. Köynnöskasvien liittyessä osaksi pergolaa terassista kehittyvä viherhuone.

Terassin ja parvekkeiden kaiteet tehdään pääasiassa lasisena. Materiaali yhdistää terassien ja lasitettujen parvekkeiden ilmettä. Säleiköllä varustettua ja umpinaista kaidetta voidaan käyttää paikoitellen toiminnallisista ja ulkonäöllisistä syistä (näkösuoja, tuulensuoja, ilmavuus).

Korttelin 1110 rakennuksen ulkopuolinen osittain maanalainen pysäköintikerros katetaan viherkattorakenteella pihaterassiksi, jolle voidaan sijoittaa asuntojen oleskelupihoja sekä osa yhteispihaa. Pysäköintikerros tulee rakentaa julkisivultaan asuinrakennusten laatutasoon ja tyyliin.

Sisäänkäynnit

Kerrostalojen sisäänkäyntien tulee viestiä sijainnistaan luonnollisella ja itsestään selvällä tavalla, sekä kadulle että pihalle päin. Sisäänkäyntien kohdalla voidaan osa maantasokerroksen julkisivusta tehdä poikkeavasta materiaalista, esim. puusta, kivistä tai hyvin muotoilluista betonielementeistä. Sisäänkäyntioven sivulla ja/tai yläpuolella julkisivun tulee olla lasitettu ja päästää päivänvaloa porraskäytävään.

Sisäänkäynnit varustetaan katoksin ja/tai pergoloin, joihin liitetään istutuksia ja penkki. Porrashuoneiden sisäänkäynnit on käsiteltävä huolella istutusten suhteen.

Laivurinkadun puolella sisäänkäyntikatokas laajenee arkadikäytäväksi.

Parvekkeet

Paikan tuulisuuden vuoksi kaavassa edellytetään käytettäväksi lasitettuja parvekkeita.

Parvekkeiden taustaseinämateriaalin on oltava vaaleaksi maalattua puuta tai lasia. Parvekekaiteet valitaan niin, että ne antavat ilmavan ja kevyen vaikutelman. Parvekelaatan etureunaa profiloidaan keveyden korostamiseksi.

Ikkunat

Ikkunoiden jäsentelyssä, jaotuksessa ja väriyksessä noudatetaan koulurakennuksen rakentamisajan kohdan henkeä.

Kerrostalojen päätyjen tulee sisältää ikkunoita ja muita julkisivuaiheita, jotka korostavat kaikkien julkisivujen merkitystä kaupunkikuvan tekijänä.

Piharakennukset

Asemakaavassa on osoitettu tontin pihanurkkaukseen rakennusala asukkaiden yhteisiä tiloja varten, (kerho huone, sisäleikkilat, harrastustilat, talvipuutarha) Rakennusalat ovat pienhköjä, koska pääosa yhteisistä varastoista ja jätehuoneista on tarkoitus sijoittaa asuinrakennusten maantasokerrokseen.

Piharakennusten julkisivujen tulee olla laudoitusta, slammattuja, rapattuja tai poltettua savitiiltä. Puisten julkisivujen päämateriaalina tulee käyttää vähintään 140 mm levyistä pystysuuntaista peittomaalattua verhouslautaa.

Väriyksen tulee olla asuinrakennusten väreihin soveltuva. Oleskelupihaan liittyvän rakennuksen ilmeen ja arkkitehtuurin tulee olla paviljonkimaisen kevyttä. Julkisivuihin sijoitetaan säleikköjä kasvillisuutta varten ja niissä käytetään normaalikokoisia ikkunoita.

Julkisivusuunnittelu, materiaalit ja värit

Julkisivujen suunnittelussa tavoitteena on suurpiirteisen rauhallinen ja selkeä yleisilme, inhimillinen mittakaava ja kunkin rakennuksen yksilöllinen ulkonäkö.

Pitkiä julkisivuja tulee jäsenellä lyhyempiin osiin vertikaalisilla aiheilla. Jäsentely on luontevinta porrashuoneiden kohdalla.

Asuinrakennusten väriyksen perustana on pääosin vaalea rappauspinta ja poltetun savitiilen punainen. Niitä täydentää värjätyn laastin kirjo. Värjätty laasti laajentaa sävyjen määrää, antaa käyttöön tiilen punaisen ja keltaisen vastaväritkin. Perinteisten turvallisten sävyjen rinnalla värjätty laasti luo kontrasteja ja merkitsee paikkoja.

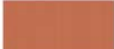
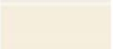
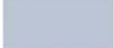

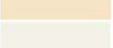
Julkisivuja jäsenetään poltetun savitiilen ja sauman värin, tiilen limityksen tai kuultorappauksen värin ja pinnan avulla.

Tehostesävyjä ovat valkoinen, keltamulta, punaruskea ja siniharmaa sekä pienemmissä materiaalipinnoissa musta ja vanha vihreä.

Rakennusten identiteettiä korostetaan täydentävien rakennusosien, kuten katosten, pergoloiden, parvekkeiden ja piharakennusten erityispiirteitä tehostamalla.

Väriohjeiden kartta seuraavalla sivulla

	Olemassa oleva vaalea rakennus tai uusi sovitettuna ympäristöön		Poltettu tiili tai tiilenpunainen, julkisivun täydentäjä pääasiassa maantasokerroksessa pilariston taustana
	Vaalea keltainen rappaus tai tiili, pääväri Laivurinaukiolla		Siniharmaa sisäänkäyntien ympärillä
	Vaalea ruskea rappaus, alueen täydennysväri		Tumma punamulta piharakennukset ja katokset
	Vaalea punaruskea, alueen täydennysväri		
	Vaalea harmaanvihreä, muutama viileämpi seinäpinta piristää aluekokonaisuutta		

Kaupunginrannan väriohjeet

Pihan pintamateriaalit

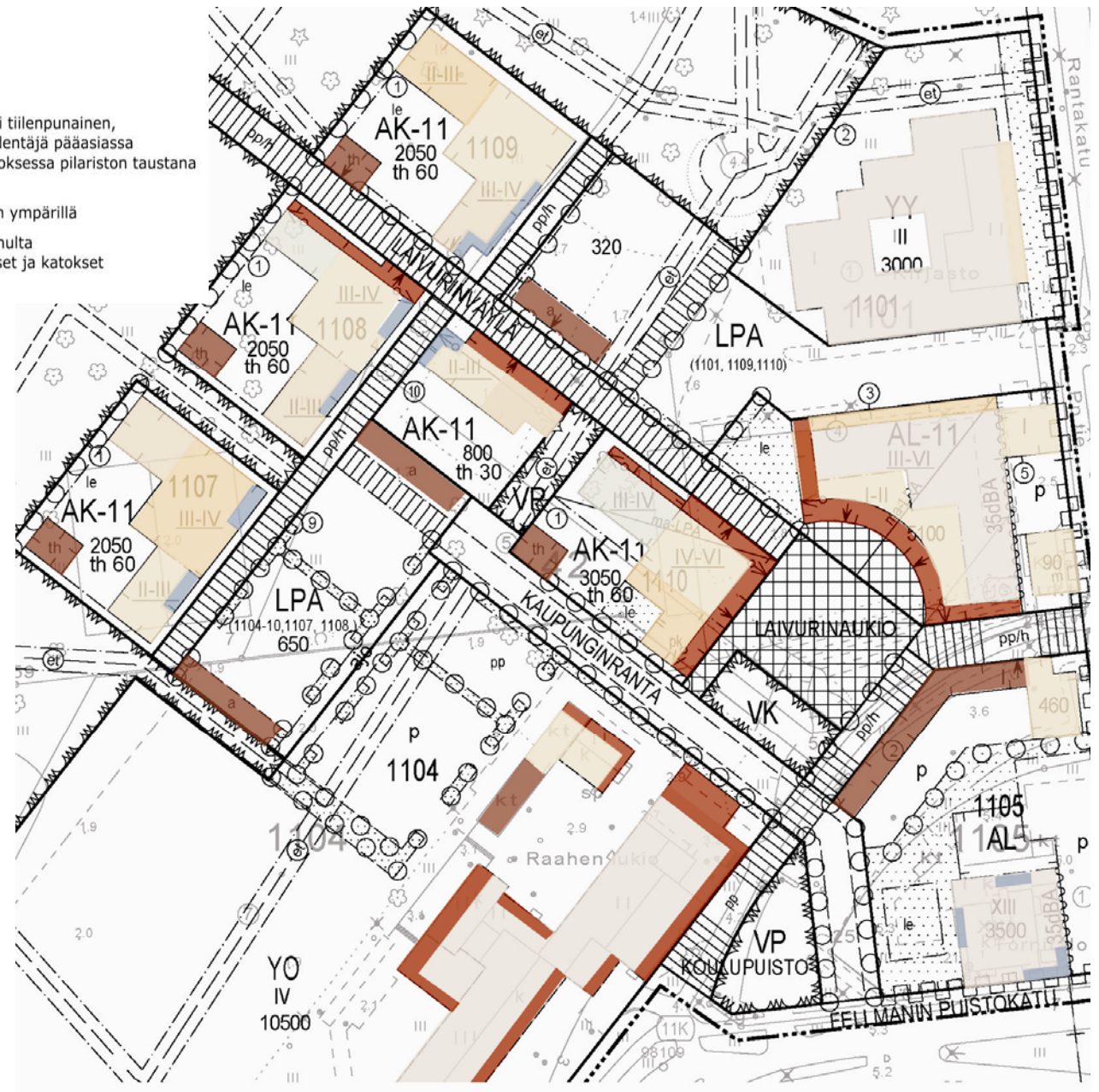
Pihoja jäsennellään erilaisilla päällysteillä toimintojen mukaan. Pinnoitteet voivat olla kiveystä, puuta sekä leikkialueilla turvapäällystettä ja liikennealueilla asfalttia. Rakennusten seinustoja kiertää kenttäkivireunus.

Betonikiveysalueiden ja istutusalueiden rajat tuetaan betonisilla nurmikon reuna-kivillä. Kenttäkivialueet tuetaan reuna-lankuilla.

Nurmikkokivellä päällystetään tikasauton reittien ja pysähtymispaikkojen vaatimia pihateiden levennyksiä. Autopaikat asfaltoidaan ja jäsennellään nurmikkokivellä.

Kannen päälle sijoituilta pihoilta rakennetaan portaat alapihalle.

Päällysteiden väriskaala on harmaasta tiilenpunaiseen. Värien sijaan pääosaan nousevat tekstuurit, jotka syntyvät erilaisia kivimateriaaleja käyttämällä. Pihan pinnoitteet luovat visuaalisesti rauhallisen taustan kasvillisuuden väreille.

Tonttien aitaaminen

Aidat näyttävät, missä kulkee julkisen katualueen ja puolijulkisen yhtiöpihan raja. Tämä luo kävijälle ja asujalle turvallisuutta siitä, miten erilaisia yksityisiä, puolijulkisia ja julkisia kaupunkitiloja käytetään.

Joltakin osin tontinrajasta sisäänvedetty aita antaa mahdollisuuden istuttaa kasvillisuutta molemmin puolin aitaa ja pehmentää suoraviivaisen rajan ilmettä.

Pensasistutuksen kohdalla aita voi muuttua säleikkötyyppiiseksi tai kokonaan pensasaidaksi.

Aidan korkeus voi vaihdella erityyppisillä pihan osilla. Korkeusvaihtelun voi tehdä luontevaksi käyttämällä säleikköjä, pergolaa ja kasvillisuutta aidan täydennyksenä.

3. KASVILLISUUS

Kasvillisuuden käyttö on rakennusten ohella tärkein kaupunkikuvaelementti. Kasvillisuuden erilaisella käytöllä katualueilla, puistoilla ja tonteilla vahvistetaan kaupunkikuvallisesti erilaisia tiloja. Puiden rungot ja pensasaidat muodostavat seiniä ja puiden latvat kattoja. Erilajiset ja erikokoiset puut ja pensaat vahvistavat elämystä vuodenaikojen vaihtumisesta: silmut, lehtien puhkeaminen, kukkiminen, syksyn värit, lehtien putoaminen jne. - ja talven graafisen mustavalkoiset oksistot huurteineen ja lumineen.

Korkeat puut yhdistävät rakennukset maisemaan. Korkeat puut antavat näkösuojan eri puolilla pihaa sijaitseville asunnoille. Hyvin sijoitettu puu nousee ylöspäin ja ottaa vastaan auringonvalon sekä antaa sillä tavoin pohjoiseen tulevalle pimeälle julkisivulle paljon epäsuoraa valoa. Puun lehdet heijastavat auringonvalon sisään asuntoihin. Vihreys suojaa ilmastollisesti taloja ja ihmisiä - lämpiminä kesäpäivinä se varjostaa ja talvisin siivilöi auringonvalon lehdettömän oksiston läpi. Pensasaidat, pensaat ja puut antavat tuulensuojaa ympäri vuoden.

Pihakasvit

Pihoille ja terasseille istutetaan kasvillisuutta niin, että yleisilme on vehreä. Tuulisuuden vuoksi puuistutuksia toteutetaan tonttien reunoihin paljon.

Yhteinen piha muotoillaan puiston tavoin. Tavanomaisten uudisistutusten lisäksi jokaisen oleskelupihan yhteyteen tulee siirtää vähintään viisi suurta puuta. Näin alueen pienilmasto paranee muiden istutusten kasvua edistämään ja myös ensimmäiset asukkaat pääsevät kokemaan puistomaista pihaa.

Esitetyt kasvilajisuositukset ovat ohjeellisia ja niitä sovelletaan toteutussuunnittelun aikana taimien saatavuuden mukaan.

Kasvilajien käytöllä alueelle luodaan eriluonteisia osia. Kasvien lajikohtaiset ominaisuudet kuten koko, muoto, kasvutapa, väri ja kukinta-aika tuovat vaihtelua.

Puita tulee käyttää itsenäisinä ja selkeinä ryhminä. Puusarekkeiden kohdalla maastoa muotoillaan siten, että puut kasvavat loivapiirteisiltä kumpareilta.

Leikki- ja oleskelualueet sijoitetaan aurinkoiseen paikkaan ja suojataan pensas- ja puuistutuksin suotuisan pienilmaston luomiseksi. Leikkipaikkojen läheisyydessä ei käytetä myrkyllisiä tai piikkisiä pensaita.

Oleskelupaikkojen lähelle valitaan kukkivia ja tuoksuvia kasveja.

Pihoille sijoitetaan pyörätelineet pensasaidoilla rajattuihin kohtiin. Kulkuväylien varrelle valitaan helposti uudistuvia pensaita kuten kurttulehtiruusu.

Ikivihreiden havupuiden osuutta ei saa unohtaa. Tonteille

sopivat pieneksi jäävät vuorimännyt, isoista puista kapeakasvuinen mustakuusi mahtuu pieneenkin tilaan.

Leikatut pensasaidat ovat suositeltavia, koska ne vievät vähän tilaa ja antavat alueelle pienimittakaavaisemman ilmeen.

Lehtipuulajit ovat pihlaja, koivu, metsävaahtera ja mongolianvaahtera. Noin 4 metrin korkuiseksi pensasmaisesti kasvavaa mongolianvaahteraa käytetään ryhminä. Niiden loistavat syysvärit korostavat vuodenaikoja

Pensaita käytetään monipuolisesti. Norjan- ja idänvirpiangervoja ja purppuraheisiangervoa (punertavana korostaa ympäristön vihreitä sävyjä) käytetään pihateiden ja asuntopihojen varsilla aidanteina. Eri syreenilajit kehystävät pihojen oleskelupaikkoja. Matalia pensaita sijoitetaan puiston puoleisille pihojen rajoille.

Pihan kuivimmat osat päällystetään kiviryhmillä ja kivikkokasveilla.

Katupuut

Katujen viheralueet ovat selkeitä ja arkkitehtonisia. Puut istutetaan katujen varrelle bulevardimaisesti säännöllisin rivein. Puut jäsentävät katutilaa. Puiden vaikutuksesta talot jäävät osittain piiloon ja saavat miellyttävän näkösuojan.

Kadulla käytetään tiettyä puulajia antamaan sille oma, tunnistettava ominaispiirteensä. Katupuuna käytetään metsävaahteraa ja koivua. Lopullisia katupuuta valittaessa tulee lajikevalinnassa kiinnittää huomiota taimien alkuperään ja kantaan. Alueella käytetään vain pohjoissuomalaisia, hyväksi havaittuja kantoja.

Pysäköintialueiden istutukset

Pysäköintialueille istutettavalle kasvillisuudelle on suuret vaatimukset. Sen tulee olla nopeasti peittävää ja kestävä, sen tulee viedä vähän tilaa sekä sen pitää menestyä pienessä kasvialustatilassa. Jotta suunnitelmien mukaiset vehreät ja isojen puiden varjostamat paikoitusalueet onnistuvat, tulee kasvillisuudelle varata riittävä kasvutila.

Pysäköintialueet kätetään leikattujen tai kapeahkona pysyvien pensasaitojen taakse. Pensaita sijoitettaessa jätetään auruussuunnan päähän pensaista vapaa alue lumitilaksi. Pensasaitojen lisäksi autopaikkojen ympärille istutetaan puuryhmiä, jotka sijoitetaan siten, että autot eivät häiritse näkymää asunnoista. Pihlaja on sopiva tähän tarkoitukseen.

Leikattavaksi sopivia pensaslajeja ovat taikinamarja ja aita-orapihlaja sekä ikivihreistä kasveista kuusi. Kestäviä, alasleikkausta kestäviä keskikorkeita pensaita ovat kurttulehtiruusu, sinikuusama ja pihlaja-angervo.

Korkeista pensaista sopivat isotuomipihlaja ja syreenit.

4. VALAISTUS

Piha-alueiden kulkutiet, leikkipaikat ja istutusryhmät valaistaan matalilla valopylväillä. Tontin yleisvalaistus tapahtuu rakennusten julkisivuvalaistuksen kautta. Julkisivujen kaupunkikuvallisesti hallitsevat kohdat valaistaan alhaalta ylöspäin suuntaavilla valoilla.

Rakennusten merkittäviä paikkoja nostetaan esiin kohdevaloilla.

Julkisivuvalaistus on suunniteltava erityisen niin, ettei ikkunoihin kohdistu häikäisyä. Rakennusten valaisu on Kaupunginrannan yksi tunnusaihe.

Valaisintyypit tulee olla yhdenmukaisia koko alueella. Liikekeskustassa käytössä oleviin katuvalaisintyyppisiin sovitettujen valaisimien liittäminen aluetta ydinkeskustaan ja yhdistävät kaupungin keskustan kaupungin rantaan.

Katuvalaisimet ovat suhteellisen matalissa pylväissä ja suuntaavat valonsa alaspäin. LPA-alueilla tulee käyttää samoja valaistuslaitteita kuin kaduilla.

Laivurinväylän valaisimet esitetään kiinnitettäväksi asuintalojen seiniin. Valaisimien asennuskorkeus ja tarkka sijainti määrätään kortteli- ja rakennuskohtaisesti mm. sisäänkäyntien, ikkunoiden ja parvekkeiden sijainnin perusteella. Katusuudella tulee noudattaa yhtäläistä periaatetta valaisimien sijoittelussa rakennuksiin. Rakennuksiin kiinnitettävillä valaisimilla on mahdollista valaista myös julkisivu, mikäli valaisintyypiksi valitaan myös ylöspäin valoa heijastava valaisin.

Sopivin asennuskorkeus on toisen kerroksen parvekkeiden lattiatason ja ikkunan alareunan tason välillä, jolloin asennuskorkeus on noin 3 – 4 metriä.

5. YLEISET ALUEET

Rantapuisto säilyy kauniisti istutettuna edustavana puistona. Rakentamisvaiheessa mahdollisesti häiriintyvät puistoalueen istutukset ja pinnoitukset kunnostetaan entiseen tasoonsa.

Fellmanin puistokadun päässä sijaitseva Koulupuisto on pienimittakaavainen ja paikalla on pitkät juuret Raahen historiassa. Se on sopiva mm. julkisen taideteoksen paikaksi. Koulupuistoon istutetaan suurikokoisia puita. Puiston reunoilla olevien puiden oksiston tulee olla jalankulkijoiden yläpuolella näkyvyydenvuoksi. Puiden alle toteutetaan leveä yhtenäinen nurmikivialue ja puisto varustetaan oleskelukalusteilla.

Laivurinrinaukio ja sen jatkeena oleva korttelin 1101 piha-aukio muodostavat kokonaisuuden, joka suunnitellaan yhtenäiseksi korttelirajoista riippumatta. Aukio elää ja muodostuu alueen kohtauspaikaksi.

Aukio päällystetään harmailla ja punaisilla kivipinnoilla käyttäen sekä luonnonkiveä että betonikiveä. Aukion penkit sijoitetaan betonikivetyille alueille. Aukion pinnoitetta elävöitetään tekstuurvaihteluilla käyttämällä erikokoisia kiviä ja laattoja.

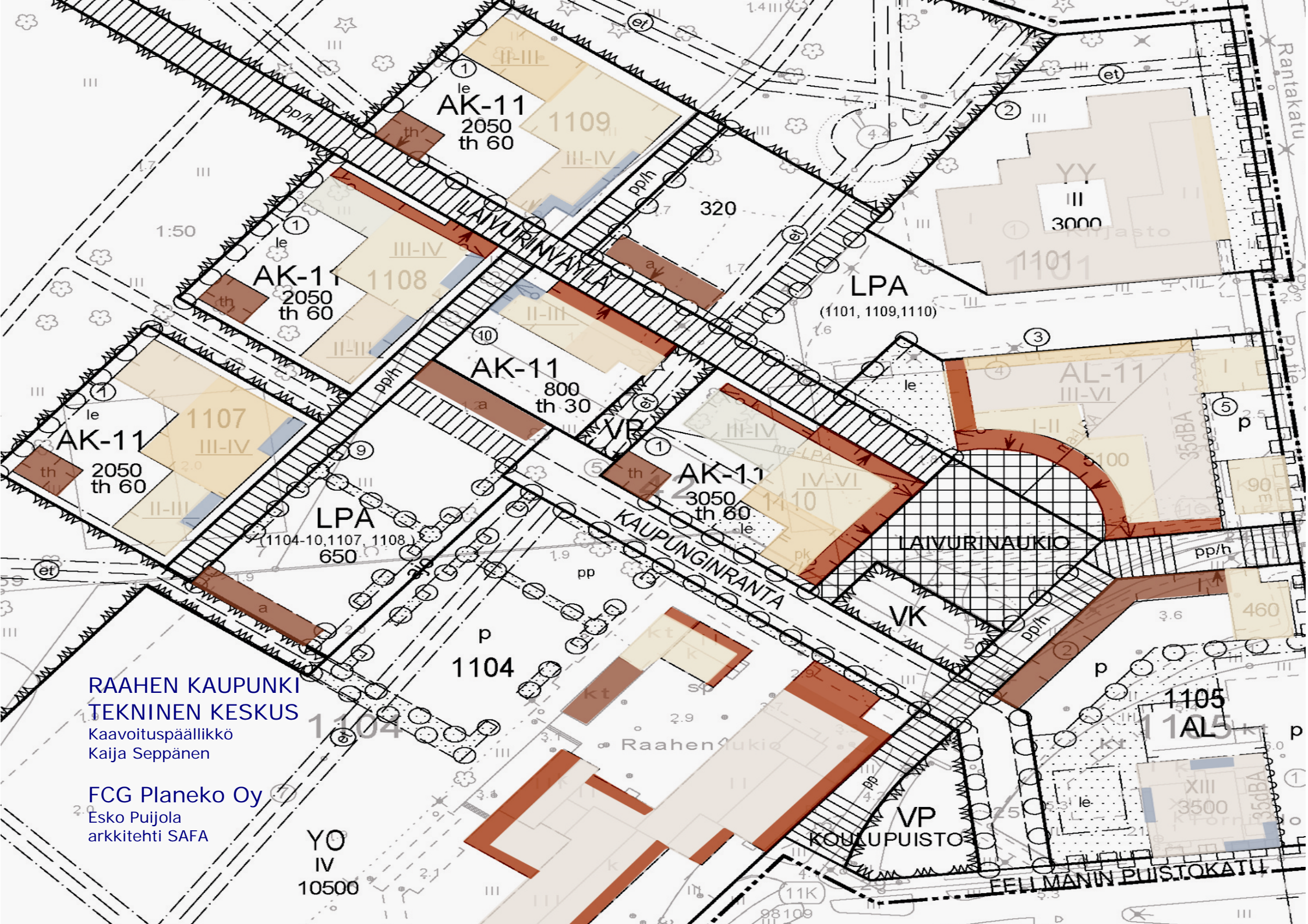
Laivurinaukion osana on pieni leikkipuisto. Tämä palvelee asukkaiden lisäksi mahdollista korttelipäiväkotiä, jolle on osoitettu paikka viereisestä asuinkerrostalosta (Päiväkodilla on lisäksi aidattu leikkipiha tontilla). Leikkipuisto on osa aukion käyttöä.

Yleisten alueiden kalusteet ja varusteet

Koko kaava-alueella käytetään yhteneväistä, alueelle omailemisen ilmeen luovaa ulkoalueiden kalustusta ja varustusta. Katukalusteiden ja varusteiden metalliosien sekä mm. peltisten keskuskaappien värisävynä on grafiitin musta (RAL 9011).

**RAAHEN KAUPUNKI
TEKNINEN KESKUS**
Kaavoituspäällikkö
Kaija Seppänen

FCG Planeko Oy
Esko Puijola
arkkitehti SAFA

YO
IV
10500